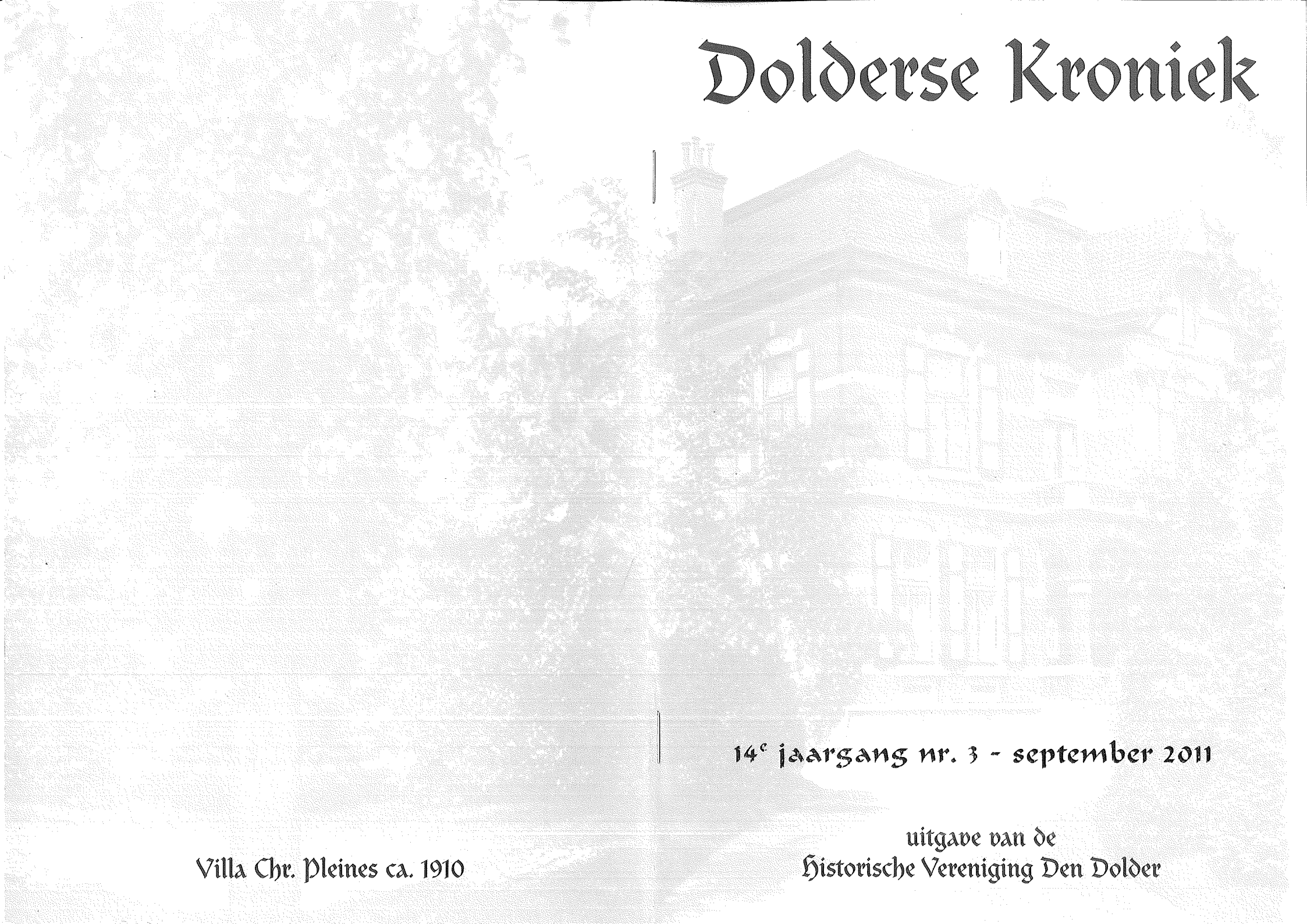

Dolderse Kroniek

14^e jaargang nr. 3 - september 2011

Villa Chr. Pleines ca. 1910

uitgave van de
Historische Vereniging Den Dolder

Historische Vereniging Den Dolder

Opgericht 9 april 1997.

14e jaargang nr. 3, september 2011

Verschijnt in de maanden: januari, mei en september.

Bestuur

Voorzitter:

Petra Koek, Dolderseweg 230
3734 BR Den Dolder
tel. 030-2258492, mpkoek@ziggo.nl

Secretaris:

Dick van Lier, Paltzerweg 299
3734 CM Den Dolder
tel. 030-2284505, vialier@tiscali.nl

Penningmeester:

Ruud van der Sar, Dolderseweg 93-D
3734 BE Den Dolder
tel. 030-889 24 95, rj.vandersar@casema.nl
Betaling graag op postrekening 7739816 t.n.v. Historische
Vereniging Den Dolder

Redactie en Layout

Frits Stuurman
Hezer Enghweg 122
3734 GV Den Dolder
tel. 030-2280163, fritsstuurman@casema.nl

Druk

Drukkerij Neo Print Grafisch Centrum
Beukenlaan 86b, 3762 AK Soest
tel. 035-6013255
dtp@neoprint.nl

Tekstvoorstellen en reacties naar de redactie.

Alle rechten voorbehouden.

Overname uit deze uitgave is alleen toegestaan na schriftelijke toestemming
van het bestuur van de Historische Vereniging Den Dolder.
De contributie bedraagt 13.60 Euro per jaar.

Betaling is mogelijk: Contant bij de penningmeester,
of op postrekening **7739816** t.n.v. **Historische Vereniging Den Dolder**.

De Historische Vereniging beschikt over de ANBI verklaring ("Algemeen Nut
Beogende Instelling"). Dit betekent dat uw gift (geheel of gedeeltelijk) in mindering
kan worden gebracht op uw belastbaar inkomen.

De homepage op internet van de vereniging is:
www.historischeverenigingdendolder.nl

ISSN: 1389-0026

Redactioneel

Vliegveld Soesterberg staat weer volop in de belangstelling. Dit keer vanwege de omvorming naar natuur en museum. Het veld heeft een hele geschiedenis, niet in het minst vanwege het gebruik in de oorlog. De familie Schaafsma woonde toen tegen het vliegveld aan. Frits Stuurman vertelt u iets over hun belevingen en over hun huis dat maar kort bestond.

De oorlog blijft ook op andere manieren in de herinnering. Petra Koek interviewde een verzetsman en wat hij vertelde hebben we geprobeerd in de context te plaatsen van het monument voor 10 gefusilleerde personen dat er mee in verband staat.

Tenslotte maakt Mieke van der Ploeg ons deelgenoot van haar naspeuringen omtrent de tuinen van Van de Vijsel die lange tijd in het centrum van Den Dolder lagen. Een historisch onderzoeker komt heel wat tegen...

Frits Stuurman

Een huis dat maar kort bestond

Door Frits Stuurman

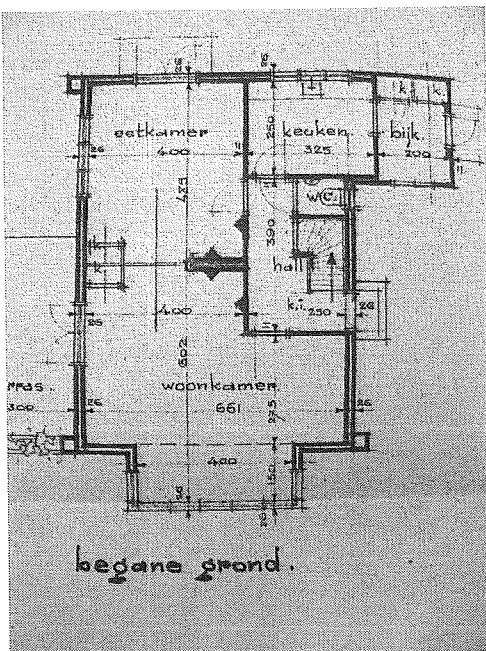
Over een huis aan de Hertenlaan en zijn bewoners. Voor dit artikel zijn 2 personen geïnterviewd: Maarten Schaafsma (geboren 28 juni 1927 te De Bilt), nu wonend in Soesterberg, die in het huis woonde met zijn ouders. En Jan Schaafsma (Hei- en Boeicop) een zoon van Maartens broer Arie.

Het huis waarover dit artikel handelt is gebouwd in 1937 voor de eigenaars Jan Schaafsma (overleden in 1966) en zijn vrouw Barbara Schaafsma - Van de Roest. Het stond aan de Hertenlaan, het huisnummer was 15. Het doet wat vreemd aan als je er nu heen zou gaan. De Hertenlaan was in die tijd niet aangesloten op de Dolderseweg ter hoogte van het verkeersplein, maar ter hoogte van wat nu de Van Weerden Poelmanlaan is. Die laan staat loodrecht op de Dolderseweg en liep een heel eind door tot op het tegenwoordige vliegveld.

Het terrein van het huis was ruim 2000 m² groot en naast het huis was er een schuur met dakpannen gedekt en op het grote terrein waren ook kippen. Het lag dus tegen het vliegveld aan. Op de foto van het jonge gezin (zie bladzijde 5) is het hek van het vliegveld zichtbaar evenals Jan (ruim één jaar oud op dat moment) en zijn ouders Arie Schaafsma en Sjoeko Terpstra. De foto is gemaakt naar schatting augustus 1943.

Jan Schaafsma en zijn vrouw Barbara hadden zeven zonen en twee dochters. In dit verhaal ko-

Tekening van de begane grond, architect Wentink

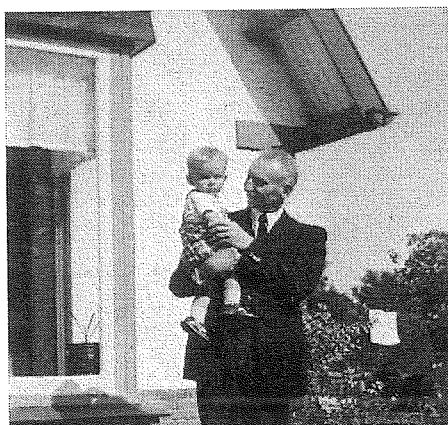
Het huis Hertenlaan 15 gebouwd in begin 1937 en bewoond sinds juni van dat jaar. In de helling van het dak de ramen van waar uit de startbaan goed kon worden overzien. Let op de plakbandstroken die op de ramen zijn geplakt. Zij moesten voorkomen dat glassplinters overal heen zouden vliegen als de ruit zou breken door oorlogsgeweld. De bewoners moesten in november 1943 vertrekken, waarna Duitse militairen het in gebruik namen. Tijdens een bombardement in maart 1944 werd het volledig vernield

men voor: Arie (29 mei 1914), Andries, Piet, Jan en Maarten (28 juni 1927).

Het huis is gebouwd door zoon Arie (aannemer) en drie van zijn broers: Andries en Piet (beiden timmerman) en Jan (metselaar). Vader Jan heeft van deze zelfbouw nauwkeurig boek gehouden. Ter illustratie daarvan twee pagina's uit dat kasboek waarin enerzijds te zien is dat de jongens feitelijk werkten voor zakgeld (Arie en Andries ontvingen f 5,50 per week, Piet f 1,00 en Jan f 0,75). Andere bedragen voor aankopen zijn ook interessant. Op de tweede en tevens laatste pagina van het kasboek lezen we honoraria voor de architect Wentink, loodgieter en schilder. De uiteindelijk

Deel Maart - April 1937

127 transport	f	4032.68
27 rokgeld Jan	f	1.00
27 rokgeld Piet	f	0.75
20 rokgeld chie	f	5.50
30 rokgeld chie	f	
10 honorarium Wentink		292.90
28 honorarium Wentink (officieu)	f	100.00
28 rente 3.50 à 5%		125.00
		17.50
achterstellig loan chie	f	2072.42
en chie	f	1090.00
		8112.42

Huiseigenaar Jan Schaafsma met zijn kleinzoon Jan (zoon van Arie) voor het huis. Er zitten op dat moment nog geen plakbandstroken op het glas

Twee stukjes uit het kasboek over de bouw van het huis

ke totale kostprijs van het huis komt dus neer op f 8112,42. Dit bedrag zal na de oorlog, als het huis geheel verdwenen is nog een rol gaan spelen bij de afrekening van de oorlogschade.

Het gezin Schaafsma ging in juni 1937 in het huis wonen en al woonde ze er maar tot 1943, Maarten heeft er vele herinneringen aan, met name over de burens en over de Duitse schildwacht.

Hun buurhuis stond een stuk dicht bij de Doldersche weg. Daar woon-

de in die tijd de bekende NSB-er Frederik Ernst Müller, die regelmatig andere belangrijke NSB-ers op bezoek had. Ze stonden dan soms te praten op de Hertenlaan. Maarten, toen een jaar of veertien, kan zich dat goed herinneren. Toen Müller op 10 oktober 1941 (1) was geïnstalleerd tot burgemeester van Rotterdam werd het huis o.a. gebruikt door Arie Zondervan, leider van de WA. Er waren vaak jongens van de Jeugdstorm (equivalent van de Hitler-jugend in Duitsland). Met die jongens, die altijd in mooie uniformen liepen, had Maarten soms con-

*Maarten en zijn hond
Herta in de tuin van
Hertenlaan 15*

tact. Het verhaal wil dat die jongens hen een keer wilden pesten en riepen, "jullie weten lekker niet waar wij naar toe gaan". Het vriendje van Maarten riep toen: "Ik wel, naar de bliksem".

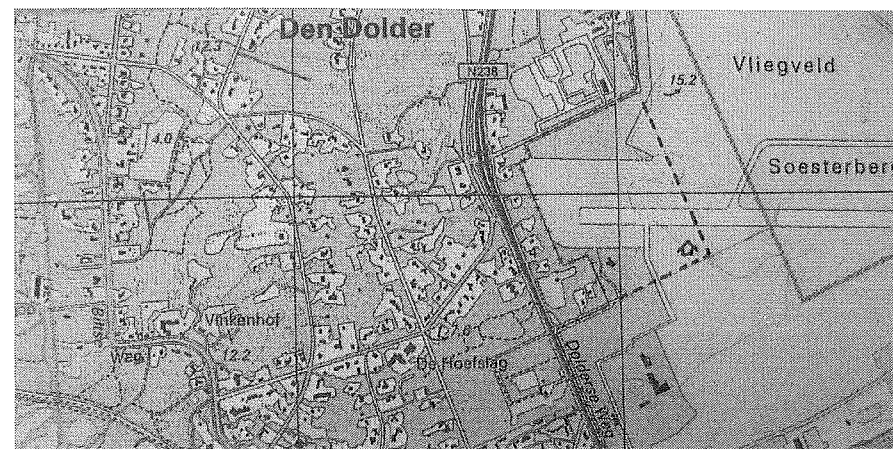
De ingang van het vliegveld, die dus vlak bij hun huis was, werd door een schildwacht bewaakt. Verschillende wachten kenden Maarten op den duur en maakten praatjes met hem. Van hen had hij niets te vrezen...

Aanvankelijk (1937) waren het natuurlijk de Nederlandse militairen die op het vliegveld actief waren. Vanuit het huis was daar goed zicht op, vooral vanuit de zijramen in het dak van waaruit je rechtstreeks over de baan kon kijken die als start en landingsstrook werd gebruikt. Het vliegveld had toen geen verharde startbanen zoals nu, maar het opstijgen en landen van de vliegtuigen ging op een baan van zand. Dat kon geweldig stuiven als het droog was en zo lagen de vensterbanken bij

Het gezin van Arie Schaafsma in de tuin van Hertenlaan 15 zomer 1943: Vader Arie, moeder Sjoeko Terpstra en Jan Schaafsma, toen ongeveer een jaar oud.

Het gaas is het hek van het aangrenzende vliegveld

Oriëntatie waar in 1943 de Hertenlaan liep, als streeplijn ingetekend op een recente topografische kaart. Het ingetekende huisje stelt Hertenlaan 15 voor.

Op de linker pagina een uitvergroting van de luchtfoto, gemaakt door de Royal Air Force op 17 april 1943 waar de Hertenlaan en het huis op staan. De Hertenlaan liep toen dus door tot het verlengde van de weg die nu Van Weerden Poelmanlaan heet. Het huis boven de letter A is het huis van de familie Schaafsma, toen nog onbeschadigd. Schuin links daar boven het huis van Müller, dat nu nog bestaat, maar thans binnen het hek van het vliegveld ligt

Schaafsma soms vol zand dat door het raam naar binnen was gewaaid. Al in juni 1940 (2) lieten de Duitsers verharde startbanen bouwen: een laag grond weghalen en schoon zand storten in de ontstane laagte. Daar bovenop een laag grind en er cement over uitstrooien en met zand en water mengen, en tenslotte afwalsen. Na een aantal dagen uitharden werd een bitumenlaag aangebracht. Last but not least werd de baan groen geschilderd. Dit zal later, als het heeft gesneeuwd, tot de gemakkelijke situatie leiden dat er, na het schoonschuiven van de baan, rillen groene sneeuw naast de baan liggen.

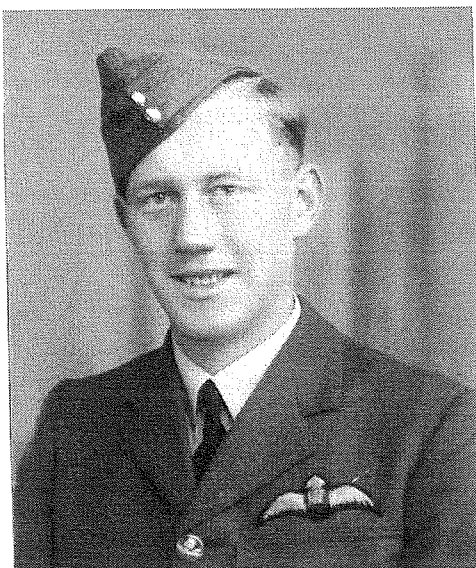
Al in de tweede helft van mei 1940 gaven de Duitsers opdracht de mooie beukenbomen langs de Hertenlaan te kappen. Die stonden aan het einde van de startbaan en waren dus een gevaar voor de vliegtuigen die opstegen en landden. Deze laan was oorspronkelijk een zichtas van Boswijk. Ook de huizen die in die hoek stonden moesten leeg en werden afgebroken.

Voorbeeld van een afweergeschut bovenop een van houten balken geconstrueerde Flaktoren, hier aan de Banningstraat (nu Montgomeryweg), Soesterberg, in de tuin van de familie Weerdesteijn

Op 75 meter vanaf het huis stond zwaar afweergeschut van de Duitsers opgesteld op een strook grond met heide ten noorden van het huis en lichter afweergeschut op een houten toren aan de overkant van de Hertenlaan.

Op 23 juni 1943 (2) kwam de verzetsman Ab Steenhuizen (een in de verte aangetrouwd familielid) bij de ouders aan met een Engelse piloot die onder moest duiken nadat zijn vliegtuig in de buurt van Zuilen was neergestort. Ze kwamen op de fiets aan, Steenhuizen een beetje eerder dan de piloot, zodat hij de ouders kon voorbereiden. De moeder was natuurlijk verbaasd en overdacht ongetwijfeld welke risico's daar aan zaten. Maar Maarten zei tegen zijn moeder "doen" en voordat ze het wist had ze een onderduiker in huis. Dat was Captain James Carrie,

James Carrie een Engelse vlieger die ca. 10 dagen bij de familie Schaafsma ondergedoken zat. Volgens gegevens achter op de foto (archief Maarten Schaafsma) is zijn vliegtuig (een Halifax DK 224 MP-Q van 76 squadron) op 23 juni om 1.58 uur neergeschoten bij Zuilen

Jan en Maarten zoeken op de kaart de plek van hun huis

piloot van een Halifax bommenwerper die de voorgaande nacht was neergeschoten. Hij verbleef een dag of tien bij de familie Schaafsma en verdween toen weer, geholpen door de ondergrondse, om via België en Frankrijk naar Spanje en daarna naar Engeland terug te keren. Maarten keek met James vaak uit de zijramen in het dak naar het vliegveld. Samen waren ze enthousiast als ze weer zagen dat sommige Duitse vliegtuigen

zwaar beschadigd terug kwamen. James was goed op de hoogte van de vliegtuigtypen en zo keken ze ook samen naar één van de grootste vliegtuigen van de Luftwaffe de Messerschmitt ME 323 "Gigant" die was geland.

Maarten is in augustus 1946, tijdens zijn militaire opleiding in Engeland bij James op bezoek geweest (3) die op dat moment woonde in Glasgow. Toen bleek dat James onderweg naar Engeland in Parijs tegen de lamp was gelopen en toch nog in Duitse krijgsgevangenenschap was terecht gekomen.

In november 1943 moesten ze het huis uit omdat de Duitsers het vliegveld uitbreidden en het huis binnen het terrein van het vliegveld kwam te liggen. Een Duitse militair die toen het huis kwam bekijken op bruikbaarheid voor de militairen zag een portret van koningin Wilhelmina aan de wand hangen. Zijn commentaar was: "Ah, Willemientje... die komt hier nooit meer terug". De familie kreeg een huis in Soesterberg (adres: Verlengde Postweg 104, nu is het adres Generaal Winkelmanstraat 123) dat eerder bewoond was geweest door Duitse soldaten. Maar doordat er veel soldaten naar het Oostfront gingen was het huis leeg gekomen. Vanuit dat huis in Soesterberg kon je de bommenwerpers goed over het vliegveld zien gaan en zodoende kon Maarten goed de bombardementen op het vliegveld volgen.

Daarna bleek al snel dat het goed was dat de familie was vertrokken, want bij een bombardement van de geallieerden kreeg het huis een voltreffer en

Maarten Schaafsma en zijn neef Jan kijken in maart 2011 op de plaats waar het huis moet hebben gestaan, nu berm van de startbaan

het vliegveld. Bij bestudering van de kaarten is te zien dat de plek van het toenmalige huis ligt in de berm van de nu veel bredere startbaan.

De Stichting tot het beheer van Landbouwgronden had als taak de onteigening van de gronden te regelen, de grond waarop het huis had gestaan behoorde na de oorlog immers definitief tot het vliegveld Soesterberg. De waarde van de grond werd toen geschat op f 3009 zijnde 2006 m2 voor een bedrag van f 1,50 per m2.

Voor het (verdwenen) huis en andere opstallen is op grond van de Wet Materiële oorlogsschaden art 11 en 12, een bedrag ontvangen van f 4547. Duidelijk dus dat er toen geen rekening is gehouden met het (toch al lage) bedrag dat het huis had gekost. Een verzoek tot hogere vergoeding is niet gehonoreerd.

Literatuur:

- (1) Wikipedia
- (2) Dik Top: Soesterberg vliegveld 1939-1947. Uitg: Repro-Holland BV Alphen aan de Rijn (ISBN 90 6471 276 X)
- (3) Jeannet van de Kamp (redactie): Geliefde ouders en verdere familie. Brieven van Indië-ganger (Maarten Schaafsma aan zijn familie)

Fotoverantwoording: Blz. 3, 4, 5, 8 beneden: Familiealbums Schaafsma, Blz. 2 Archief gemeente Zeist, Blz. 6 RAF-foto Univ. of Keele, via Dik Top en www.oudsoesterberg.nl, Blz. 8 boven: Dik Top, Blz. 9 en 10: Frits Stuurman

werd totaal vernield. Dat was bij een zwaar bombardement in maart 1944. Maarten is kort daarna onder het prikkeldraad van het vliegveld door gekropen en naar het huis gaan kijken: het was één puinhoop, alle hout totaal versplinterd. Daarbij zullen zeker ook mensen omgekomen zijn, want het was bij de Duitsers in gebruik.

Vanaf 1943 lag het huis dus op het terrein van

Kent u de details van Den Dolder?

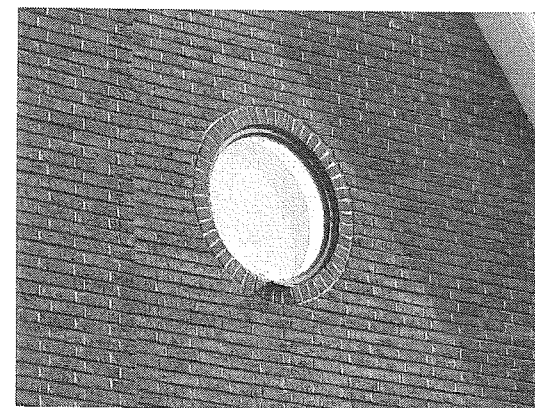

Voor velen is dit waarschijnlijk lastiger geweest dan voorgaande opgaven. Het is de mooie stenen bal die is verwerkt tussen dak en muur bij de brandweerkazerne, vroeger was dit gebouw het badhuis. Voor de goede orde: U vindt dit gebouw bij de ingang van het terrein van de WA-hoeve.

En nu de nieuwe opgave:

We blijven het dit keer zoeken in de ronde vorm.

Moeilijk?

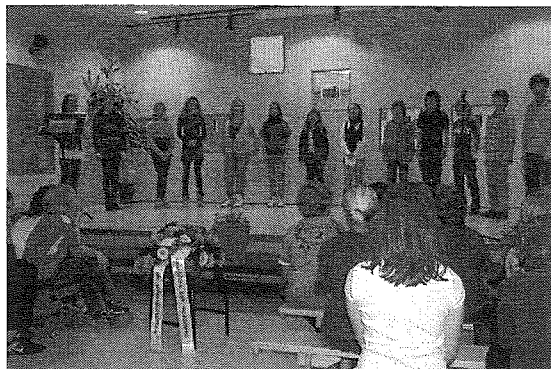
Stuur uw oplossing of commentaar naar de redactie.

(fritsstuurman@casema.nl)

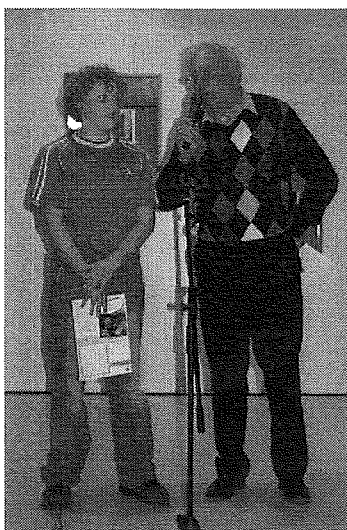
Ruud Enthoven, het verzet en het monument aan de Soestdijkseweg

Door Petra Koek

Het is dinsdag 5 april 2011 als de leerlingen van groep 7 en 8 van de Kameleon-school zich verzamelen bij het oorlogsmonument aan de Soestdijkseweg in Den Dolder. Zoals ieder jaar worden hier de 10 mensen herdacht die op 6 april 1945 zijn doodgeschoten als re-

Bijeenkomst ter gelegenheid van de overdracht van het monument aan de volgende klas

Oud-onderwijzer Jan Veerkamp voor de klas in gesprek met Mauro Spies over het bezoek aan het Anne Frank-huis

presaille voor een omgekomen Duitse soldaat. De Dolderse schoolkinderen hebben het monument geadopteerd. Ieder jaar wordt het onderhoud aan de volgende groep overgedragen. Er worden bloemen gelegd, een krans opgehangen, het Wilhelmus wordt gezongen en er wordt een minuut stilte gehouden. De plechtigheid bij het monument wordt voorafgegaan door een indrukwekkende bijeenkomst op school, waarbij de kinderen vertellen over de lessen - van meester Jan Veerkamp - over de oorlog, over hun excursie naar het Anne Frank Huis of Fort De Bilt. Verder zingen en dansen zij en dragen zelf gemaakte gedichten voor. Nog steeds zijn ook familieleden van de gefusilleerden op school en bij het monument aanwezig. Zo blijft de herinnering aan deze slachtoffers, zo

heel kort voor de bevrijding van Nederland, levend.

Ruud Enthoven

Wij spraken met de heer Ruud Enthoven die in de oorlog actief was in het verzet en betrokken was bij een aanslag op een Duits munitietransport in april 1945. Die aanslag liep dus fataal af voor 10 mensen. Daarover later meer.

Ruud, geboren op 11 november 1925 te Petoemboekan in Nederlands-Indië woonde met zijn ouders, het echtpaar Enthoven-Croll, en één broer en vier zussen op Rembrandtlaan 88 in Bilthoven. Hij zat op de Van Dijk-school en het Nieuwe Lyceum en studeerde daarna bouwkunde aan de TU

Overzicht van de omstanders na het ophangen van het bloemstuk

Eén van de kinderen leest een gedicht voor

in Delft. Bij hen in huis woonden ook nog twee neven, middelbare scholieren; hun ouders zaten in Indië. Ook woonde er een Joodse Duitser; Rathenau als kostganger. Verder nog twee kostgangers: een ongetrouwd stel: bij hen kon dat.

“Terugkijkend kan ik zeggen dat ik uit een liberaal milieu

kom. Ruim voor de oorlog sympathiseerde mijn vader met de NSB: die had toen gewoon goede ideeën, vond hij. Wij lazen het Utrechts Nieuwsblad. En dat was het. Ik zat op hockey, had vrienden, ging op dansles. Er werd wel gepraat over bijvoorbeeld de nederlaag bij De Grebbergen. En we gingen op de fiets naar de “betonweg”, de Utrechtse weg, kijken hoe de Duitsers op vrachtwagens binnen kwamen rijden richting Utrecht. Was eigenlijk wel spannend.

De sociale context waarin ik ben opgegroeid, klopte wel met deelname in het verzet denk ik en het was ook een reactie op wat er gebeurde in onze omgeving. Er werd ook niet veel over gepraat in huis. Wellicht omdat er zoveel mensen in ons huis woonden, wellicht ook om elkaar niet meer te vertellen dan nodig was. *Je praatte langs de rand.*"

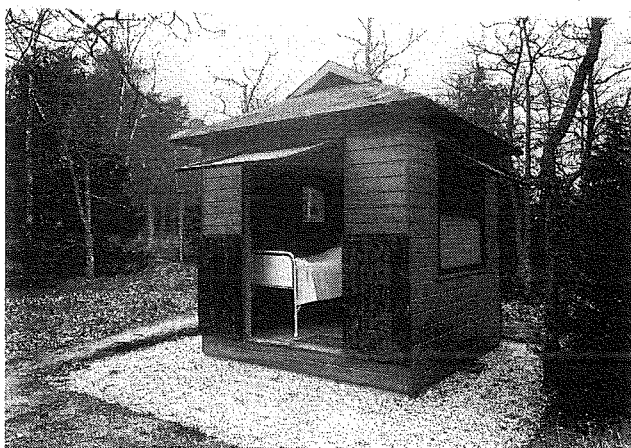
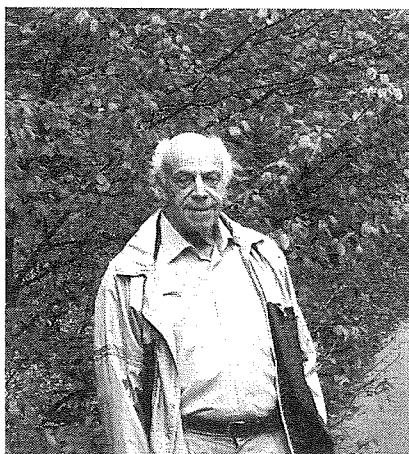
Verzet

"Hoe kwam je nu in het verzet? Je kon je zelf niet aanmelden. Maar er ontstonden uiteraard contactgroepen van mensen die elkaar kenden en vertrouwden en gezamenlijk tot actie wilden komen. Daarbij waren ook mensen met een radiozender die regelmatig contact hadden met zenders in Engeland. Ik ben gevraagd om mee te doen. Dat ging allemaal wat omzichtig: de inspecteur van belastingen kwam op bezoek en we wandelden buiten in de tuin toen hij mij vroeg mee te werken.

Zo'n carrière begon met het bezorgen van illegale krantjes waarin artikelen stonden die via Radio Oranje binnen kwamen. Die krantjes werden gedrukt o.a. bij Drukkerij Nelissen in

Bilthoven, Nelissen was de vader van een vriendje van me. Ieder deed zo'n 10 tot 15 krantjes. Je kon ze niet zo maar door de brievenbus stoppen; dat was veel te gevaarlijk. Bij de een legde je hem onder de vuilnisbak; bij de ander stak je hem tussen de bloemen.

Na verloop van tijd

Een verpleeghut op het terrein van Sanatorium Berg en Bosch 1932-1934, een voorbeeld van een hut waaronder wapens konden worden verborgen

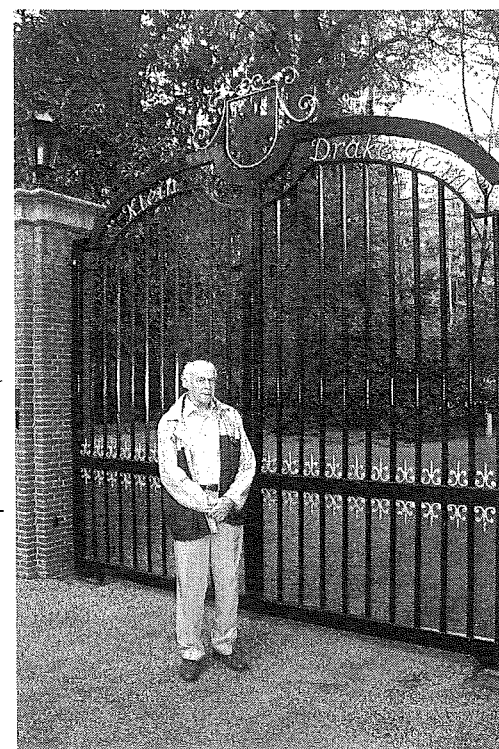
werd ik gevraagd mee te doen met sabotageactiviteiten. Met bandenbommen die explodeerden als er een auto over reed en die op de weg werden gelegd bijvoorbeeld overdekt met paardenmest opdat ze niet zouden opvallen en met dynamietstaven konden transporten worden opgeblazen.

Wapens en dynamiet werden o.a. opgeslagen in het Sanatorium van Berg en Bosch. Dat was een terrein waar de Duitsers niet graag kwamen omdat daar TBC-lijdens lagen en de Duitsers waren bang voor dat soort besmettelijke ziekten. De patiënten lagen in huisjes die met de zon mee konden draaien. Liggen in de zon werd als genezend gezien. Onder die huisjes werden de wapens verborgen.

Soms moest je grotere risico's nemen. Zo heb ik een paar maal twee of drie pistolen naar Amsterdam moeten brengen. Het enige vervoermiddel was de trein en daarin was soms ook Duitse militaire controle. Die spullen moest je dan afleveren bij het Oude Kerkplein, de hoerenbuurt die voor Duitse soldaten verboden gebied was.

Een munitieopslag van Soesterberg lag in de Lage Vuursche in de bossen, bij Klein Drakenstein. Dit grote terrein was uiteraard helemaal afgezet met stevig gaas en er werd dag en nacht gepatrouilleerd door de Wehrmacht. In opdracht van Londen kropen wij dan onder die afrastering door om de codes van de opgeslagen vliegtuigbommen te noteren en deze werden dan doorgeseind naar Engeland.

Een zeer succesvolle actie was aan de Vuursche Dreef, een smalle weg door de bossen bij Lage Vuursche. Hierlangs werden vliegtuigbommen van de munitie-opslag naar het vliegveld Soesterberg vervoerd op leger-

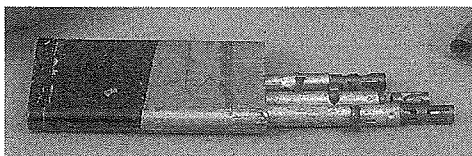
De heer Enthoven bij het hek van Klein Drakestein. Noordelijk van dit landgoed vond de opslag van munitie plaats

bestik solutietuben	1
isolatie vet tuben	1
mistsignalen	18
Elams	4
tijdpotloden	30 Rood
"	40 wit
"	30 groen
"	20 zwart
"	10 geel
verbandpakjes	50

Totale sterkte gevechtsg. in D.III, als volgt:

Heerenveen	3 sectie's	
O/rorff	"	
W/werf	"	
Haskerland	"	
sabotagegroepen	"	

totaal 410 man.

Inventarislijstje van materiaal voor sabotage, in dit geval van gevechtsgroepen in Friesland.

Daaronder de in het lijstje genoemde tijdpotloden waarmee een lading na verloop van enkele uren tot ontploffing gebracht kan worden

wij ons goed door de bossen verplaatsen en ons in een greppel langs de weg verbergen, tot de langzaam rijdende colonne met Duitse trucks passeerde. Een van ons rende dan, met dynamietstaaf, achter de laatste truck aan, en stopte die onder het zeil. Na anderhalf à twee uur op Soesterberg explodeerde de zaak."

De laatste actie

De laatste actie van de ploeg waarin Enthoven zit, heeft ook voor Den Dolder betekenis: de actie van 3 april 1945. Door de verzetsactie, waarbij 1 dode viel, werden 10 gevangenen gefusil-

trucks die met dekzeil waren afgedekt. Dit gebeurde altijd 's nachts. Via vliegtuigdroppings hadden wij dynamietladingen en tijdafstellingen gekregen uit Engeland om deze transporten te saboteren. In de nacht konden

Onderstel van een wagen, half opgegraven, op het terrein ten noorden van Klein Drakestein. Daarboven: Huls

leerd. Ruud Enthoven vindt dit tot op de dag van vandaag een moeilijke herinnering.

In het boek *Bezet en Verzet – De Bilt en Bilthoven in Oorlogstijd* schrijft drs J.C. Brugman (Blz 149-150):

De laatste actie van de Binnenlandse Strijdkrachten vond plaats op 3 april 1945 en wel op de Soestdijkerweg, richting Soestdijk, even voorbij het kruispunt met de Dolderseweg. Deze actie werd dan weliswaar net niet op het grondgebied van De Bilt uitgevoerd, maar wel door een Bilthovense BS-groep. Commandant Co van Moorselaar beschrijft de aanslag als volgt:

"Na ontvangst van de opdracht aan de sabotagegroep om op 3 april 1945 's avonds laat een doorkomend munitietransport te voorzien van springladingen, waren de leden van de groep niet erg enthousiast, daar de Duitsers steeds harder terug sloegen middels represailles op meestal onschuldigen. De opdracht moest echter uitgevoerd worden. Het verlies van drie strijdmakkers bij de aanslag van 8 november 1944 zat ons nog erg hoog en we zouden alles op alles zetten om te trachten deze actie zonder verliezen onzerzijds te laten verlopen.

Voor de aanvang van de avondklok zouden de vijf leden van de groep naar een woning gaan op één van de landgoederen aan de noordzijde van de Soestdijkerweg. Hier werd gewacht op het donker; te voet ging

Het monument

het naar de wegstrook voorbij het huidige gedenkteken, waar de groep werd gesplitst. De ene groep, bestaande uit W. Bremer, R. van Enthoven en H. Vlug (schuilnaam de Snor), lag richting Ernst Sillem Hoeve aan de kant van de weg in dekking en de andere groep, met commandant C. van Moorselaar (schuilnaam "Bakker"), met de ondergedoken Poolse SS-er "Paul", ging terug in de richting van het huidige gedenkteken.

In de volslagen duisternis hoorde ik plotseling zeggen: "Ah es sind zwei" en daarop het geluid van het scherpstellen van hun wapens, waarop Paul zei: "Jetzt geht 's los... zak, zak". Hij haalde de trekker over van zijn antieke "repercussiepistool", dat helaas weigerde, waarop ik onmiddellijk een salvo gaf met mijn stengun. Hierop renden we terug naar de andere drie, die in spanning waren wie er aan kwamen, Duitsers of de andere groep.

Via het bruggetje bij de boerderij zijn we door de landerijen over hekken en sloten terecht gekomen op de Wieksloterweg in Soest. In die boerderij zat een vrouw te waken bij een zieke man. Boven ging er een raam open,.....een man wilde ons weggagen, maar werd gekalmeerd door de aanblik van de stengun. Hij opende de voordeur en liet ons binnen. Na ons relaas aangehoord te hebben bracht hij ons naar een kamer waar de vloerbedekking opzij geslagen werd en waar wij door een luik onder de vloer kropen. Hier werd op zeer ongeriefelijke wijze de nacht doorgebracht, waarna we de andere morgen springstof en wapens verborgen in het kippenhok. Co hield zijn FN pistool en een handgranaat bij zich. Getracht werd een beter onderkomen te vinden bij de gereformeerde pastorie, maar we werden als landlopers weggestuurd. We kregen onderdak boven een drogisterij in Baarn, waar een vriendin van mijn verloofde werkte en waar we een dag en een nacht konden doorbrengen. Wim, Ruud en Herman gingen ongewapend te voet naar huis. Co en Paul gingen zoveel mogelijk door de bossen hun eigen weg terug naar de Palestrinalaan 12 in Bilthoven, waar Co woonde." Tot zover het ooggetuigeverslag van Van Moorselaar. Achteraf bleek dat van de vijandelijke patrouille er één dodelijk was getroffen. Als represaille werden op 6 april (Red.: moet zijn 5 april zo blijkt uit diverse bronnen), dus vier weken voor de bevrijding, tien "Todeskandidaten" uit de gevangenis

Pet-insigne van het Essex Regiment

in Utrecht opgehaald en op de plaats van het vuurgevecht gefusilleerd. Ter nagedachtenis is er een gedenkteken opgericht, even ten westen van de tegenwoordige camping.

Biesbosch, Engeland en Nederlands-indië

Enthoven: "Aan het eind van de oorlog werd de grond te warm onder mijn voeten. Ik dook onder in de Biesbosch, in Noordeloos. We hielpen daar Amerikanen en Engelsen, van wie het vliegtuig was neergeschoten en die op weg waren naar het bevrijde zuid Nederland. Meestal lukte het onderdak wel, maar ze moesten natuurlijk ook eten. Vooral die Amerikanen misten hun porties vlees: *Where is the meat?* zeiden ze dan. Dus vorderden wij bij een boer – met een valse (Duitse) vorderingsbrief – een koe. Die moest geslacht worden door een betrouwbare, plaatselijke slager. Wij bleven daar dan soms enkele dagen in de buurt. En in stukken brachten wij deze dan op de fiets verderop.

Een deel van de tocht ging per roeiboot over de Lek, 's nachts of vroeg in de ochtend, in een boot van iemand die daar woonde en de omgeving, de rivier met zijn stromingen, goed kende. Toch ging zo'n tochtje wel eens mis. Ik herinner me dat we eens in dichte mist over moesten varen. Toen de boot de kant raakte, sprong de roeier op de kant, ging even verkennen en moest bekennen dat we weer aan dezelfde oever beland waren.

Direct na de oorlog vertrok ik naar Engeland. Daar heb ik – met goedkeuring van de Nederlandse regering – gediend in het Engels leger, het Essex regiment, alwaar ik officier werd.

Na terugkomst in Nederland in 1947 heb ik gediend in het Nederlandse leger in Nederlands Indië. Ik trouwde daarna met dochter Boukje van Dr Jan Boswijk. Dokter Boswijk was arts aan de Willem Arntsz Hoeve. Mijn moeder was een vriendin van mevrouw Boswijk. En wij kenden elkaar al vanaf de lagere school. Boukje en ik kregen drie kinderen. Ik werd architect en had en heb een goed leven".

Literatuur:

J.C. Brugman, Bezet en verzet: De Bilt en Bilthoven in Oorlogstijd. ISBN 9006008-1 (blz. 149-150)

Fotoverantwoording:

Blz. 14 onder: Archief Historische Kring d'Oude School De Bilt.

Blz. 12, 13 en 17 rechts: Ruud Van der Sar,

Blz. 14 boven en 15 Jan Scherphuis

Blz. 16 links: Verzetsmuseum Friesland

Blz. 16 rechts en 17 links: Frits Stuurman,

Blz. 18: Internet

Kruidentuin Van de Vijssel: hoe ging het verder? Een zoektocht die nog niet is afgerond...

Door Mieke van der Ploeg

Dit artikel beschrijft enkele onderzoeksresultaten. Maar u krijgt ook een kijkje in de lastige wegen die je als amateur onderzoeker moet belopen, en hoe je dan kunt vastlopen of verdwalen in allerlei gegevens! Want laat ik het meteen maar opbiechten: de bedoelde definitieve beschrijving kan ik gewoon nog niet leveren. Ik heb wel interessante gegevens gevonden, maar die roepen weer allerlei nieuwe vragen op, die nog onbeantwoord zijn!

In een eerdere bijdrage over de familie Van de Vijssel (13e jaargang nr. 2, mei 2010) beloofde ik u een vervolg over de kruidentuin van Adriaan van de Vijssel. Daarvoor kocht hij in 1917 ongeveer 4 hectare aan tussen de Dolderseweg, Baarnseweg, Paltzerweg, Hermelijnlaan en de spoorlijn (de Paduaweg bestond nog niet).

Zijn hoogbejaarde dochter Conny woont nog steeds aan de Baarnseweg op het laatste stukje grond dat er nu van resteert. Uit haar verhalen had ik wel begrepen dat haar vader in de loop van de jaren steeds stukjes land verkocht, met name aan kleine zelfstandigen langs de Dolderseweg en de Paduaweg. Dus kan je hem beschouwen als de "stichter" van dat deel van ons dorp.

Zoeken naar percelen

Maar: hoe kom je er nou achter hoe die ontwikkeling is verlopen?

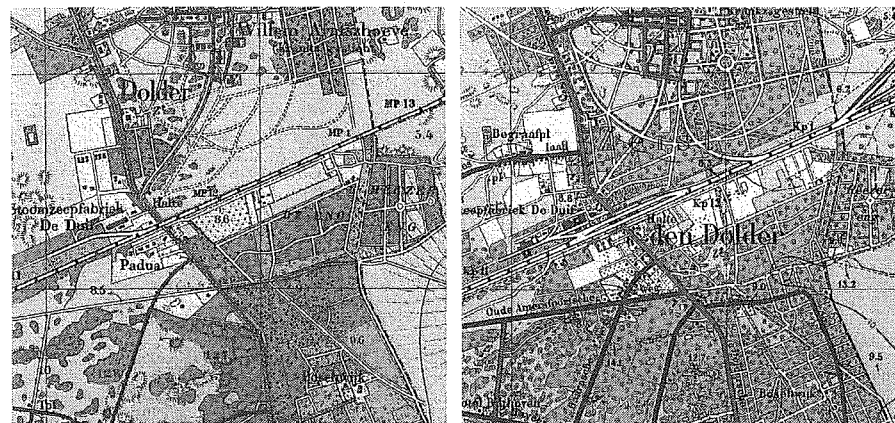
Via het Kadaster, leek me. Dus ik mailde naar het Kadaster in Utrecht, om kaarten met de perceelnummers op te vragen over de jaren 1917 tot eind jaren '70, toen Adriaan overleed. Maar ik moest naar het Kadaster in Zwolle, waar alle gegevens uit het hele land zouden zijn. Telefonisch legde ik uit wat ik zocht. Dan moest ik zelf langskomen. Dus op een vrije dag spoorde ik naar Zwolle. Waar toch ook niet was te vinden wat ik zocht Want: recent zijn alle kadastergegevens gedigitaliseerd, en niet meer op papier in te zien. "Handig," riep ik, "dan zijn ze toch via internet te raadplegen?" Helaas, niet dus. De gegevens zijn nu veel minder toegankelijk dan voorheen, alleen enkele gespecialiseerde kadastermedewerkers kunnen er wijs uit. En hun dienstverlening kost € 22,00 per kwartier plus € 14,80 voor elke gekopieerde akte, wat tot een stevig bedrag kon oplopen. Als ik de perceelnummers kan noemen waar het over gaat, zou dat

kosten schelen. Maar die weet ik juist niet....

In één zaal bevindt zich het kaartenarchief van de Topografische Dienst, met in grote kasten alle gedetailleerde topografische kaarten die er vanaf ca. 1870 gemaakt zijn. Een behulpzame medewerkster had de kaarten klaargelegd die er van onze omgeving zijn gemaakt. Maar de Kruidentuin staat er nou net niet op vermeld, en ook geen kadastrumnummers, want dat is geen informatie die op een Topografische Kaart thuis hoort.

Nauwkeurige kaarten maar niet up-to-date

De Topografische Kaart van Nederland schaal 1:25.000 was vroeger verdeeld in bladen die ruim 60 vierkante kilometer besloegen. Den Dolder en omgeving is weergegeven op blad 427 Soesterberg. De kaart die me om te beginnen interesseerde is weliswaar verkend in 1872, maar gedrukt in 1926 met gedeeltelijke herziening van 1920 (zie kaart hier onder links).

Links: Deel uit kaartblad 427 getiteld Soesterberg op schaal 1:25.000. Op deze kaart, die gedeeltelijk is herzien in 1920, is de tuin van Van de Vijssel nog niet te herkennen. Wel Padua dat omstreeks 1917 al ophield te bestaan, maar vóór die tijd grotendeels oostelijk van de Doldersche weg langs het spoor lag. Vanaf 1909 was Van Bergen Henegouwen daar de gebruiker zoals we in het artikel in januari 2011 blz 14 hebben gezien.

Volgens recent onderzoek van Pierre Rhoen zijn de gronden van Padua in 1917 al grotendeels verkocht. Voor zover wij nu kunnen nagaan niet aan Adriaan van de Vijssel of Edith Appeldoorn.

Rechts: Het zelfde gedeelte maar volgens de verkenning van 1927 en gedrukt in 1932. Nu zijn westelijk van de Doldersche weg en ter weerszijden van de Baarnse weg wel de tuinen herkenbaar

Op deze kaart verwachtte ik de kruidentuin te vinden. Maar daar staat op een deel van het terrein nog "Padua". Dit is wel de eerste keer dat de topografische naam Dolder voor komt. De Baarnseweg en de Paltzerweg staan er op ingetekend, zonder namen er bij.

Op de volgende editie van de kaart (zie ommezijde rechts) die in 1927 werd verkend, staat de Paltzerweg genoemd als Oude Amersfoortsche weg, maar ons dorp is nu eindelijk aangeduid als Den Dolder. En pas dan verschijnt de Pleineslaan op de kaart.

Hoe moest ik nou verder? Ik ging naar Het Utrechts Archief aan de Hamburgerstraat in Utrecht, waar over de hele provincie zowat alles te vinden is. De medewerkers op de Studiezaal keken bedenkelijk. Kadasteronderzoek? Dat is lastig..... alles moet worden teruggezocht vanuit het heden. Ik kreeg uitgelegd hoe ik thuis via internet bij het Kadaster de huidige perceelnummers op moest zoeken van alle adressen die er nu zijn op dat stuk grond waarvan we denken dat de kruidentuin toen lag. U snapt dat ik daar wel even mee bezig was, maar ik kreeg alles op een rijtje.

$$5000 \text{ à } 3\% = 150.-$$

$$4.072.28 \text{ à } 3\frac{1}{2}\% = 142.79.$$

samen

402.79.

door Adriaan v.d. Vijzel 1/4 th restant ad 35.504.23

(and) legaat.

20.000.-

samen

55.504.23.

R.v. S. 10.000 à 1 1/2 % 3 % = 1260.-

15.000 à 8 1/2 % = 525.-

Deel uit de Memorie van Successie waaruit duidelijk wordt dat Adriaan Van de Vijzel een flinke erfenis ontvangt bij het overlijden van zijn vader (1917)

Inmiddels had ik in Het Utrechts Archief iets anders gevonden: de Memorie van Successie van Adriaan's vader, Johan van de Vijzel. Die overleed op 15 maart 1917. In de Memorie en alle bijlagen staan al zijn bezittingen opgesomd tot "drie cijfers achter de komma", en hoe dit toekomt aan zijn erfgenamen. Alles is gefotografeerd op microfiches, en turend op een wiebelig scherm kun je die met een draaiknop opzoeken. En tegen betaling printen.

Verrassingen

Er kwamen enkele boeiende conclusies uit nadat ik thuis alles nauwkeurig had doorgelezen. Via een handige website kun je de waarde van guldens uit een specifiek jaar omrekenen naar de waarde van nu in euro's. En wat bleek? Adriaan van de Vijzel kreeg een kapitaal waarmee hij naar de huidige maatstaven miljonair genoemd kan worden!

Toen leek het me ineens heel begrijpelijk dat hij in datzelfde jaar 1917 dat land kon kopen, en er twee huizen op kon laten bouwen.

Maar: de zoektocht naar de ontwikkelingen op de kruidentuin was nog

No. 204									
NAAM		VOORNAMEN		BESCH.		WOONPLAATS		AANTAL	
c. Appellaren		Edith		zonder		Bosveld		1917, 1918, 1919, 1920, 1921, 1922, 1923, 1924, 1925, 1926, 1927, 1928, 1929, 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939, 1940, 1941, 1942, 1943, 1944, 1945, 1946, 1947, 1948, 1949, 1950, 1951, 1952, 1953, 1954, 1955, 1956, 1957, 1958, 1959, 1960, 1961, 1962, 1963, 1964, 1965, 1966, 1967, 1968, 1969, 1970, 1971, 1972, 1973, 1974, 1975, 1976, 1977, 1978, 1979, 1980, 1981, 1982, 1983, 1984, 1985, 1986, 1987, 1988, 1989, 1990, 1991, 1992, 1993, 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 2679, 2680, 2681, 2682, 2683, 2684, 2685, 2686, 2687, 2688, 2689, 2690, 2691, 2692, 2693, 2694, 2695, 2696, 2697, 2698, 2699, 2700, 2701, 2702, 2703, 2704, 2705, 2706, 2707, 2708, 2709, 2710, 2711, 2712, 2713, 2714, 2715, 2716, 2717, 2718, 2719, 2720, 2721, 2722, 2723, 2724, 2725, 2726, 2727, 2728, 2729, 2730, 2731, 2732, 2733, 2734, 2735, 2736, 2737, 2738, 2739, 2740, 2741, 2742, 2743, 2744, 2745, 2746, 2747, 2748, 2749, 2750, 2751, 2752, 2753, 2754, 2755, 2756, 2757, 2758, 2759, 2760, 2761, 2762, 2763, 2764, 2765, 2766, 2767, 2768, 2769, 2770, 2771, 2772, 2773, 2774, 2775, 2776, 2777, 2778, 2779, 2780, 2781, 2782, 2783, 2784, 2785, 2786, 2787, 2788, 2789, 2790, 2791, 2792, 2793, 2794, 2795, 2796, 2797, 2798, 2799, 2800, 2801, 2802, 2803, 2804, 2805, 2806, 2807, 2808, 2809, 2810, 2811, 2812, 2813, 2814, 2815, 2816, 2817, 2818, 2819, 2820, 2821, 2822, 2823, 2824, 2825, 2826, 2827, 2828, 2829, 2830, 2831, 2832, 2833, 2834, 2835, 2836, 2837, 2838, 2839, 2840, 2841, 2842, 2843, 2844, 2845, 2846, 2847, 2848, 2849, 2850, 2851, 2852, 2853, 2854, 2855, 2856, 2857, 2858, 2859, 2860, 2861, 2862, 2863, 2864, 2865, 2866, 2867, 2868, 2869, 2870, 2871, 2872, 2873, 2874, 2875, 2876, 2877, 2878, 2879, 2880, 2881, 2882, 2883, 2884, 2885, 2886, 2887, 2888, 2889, 2890, 2891, 2892, 2893, 2894, 2895, 2896, 2897, 2898, 2899, 2900, 2901, 2902, 2903, 2904, 2905, 2906, 2907, 2908, 2909, 2910, 2911, 2912, 2913, 2914, 2915, 2916, 2917, 2918, 2919, 2920, 2921, 2922, 2923, 2924, 2925, 2926, 2927, 2928, 2929, 2930, 2931, 2932, 2933, 2934, 2935, 2936, 2937, 2938, 2939, 2940, 2941, 2942, 2943, 2944, 2945, 2946, 2947, 2948, 2949, 2950, 2951, 2952, 2953, 2954, 2955, 2956, 2957, 2958, 2959, 2960, 2961, 2962, 2963, 2964, 2965, 2966, 2967, 2968, 2969, 2970, 2971, 2972, 2973, 2974, 2975, 2976, 2977, 2978, 2979, 2980, 2981, 2982, 2983, 2984, 2985, 2986, 2987, 2988, 2989, 2990, 2991, 2992, 2993, 2994, 2995, 2996, 2997, 2998, 2999, 3000, 3001, 3002, 3003, 3004, 3005, 3006, 3007, 3008, 3009, 3010, 3011, 3012, 3013, 3014, 3015, 3016, 3017, 3018, 3019, 3020, 3021, 3022, 3023, 3024, 3025, 3026, 3027, 3028, 3029, 3030, 3031, 3032, 3033, 3034, 3035, 3036, 3037, 3038, 3039, 3040, 3041, 3042, 3043, 3044, 3045, 3046, 3047, 3048, 3049, 3050, 3051, 3052, 3053, 3054, 3055, 3056, 3057, 3058, 3059, 3060, 3061, 3062, 3063, 3064, 3065, 3066, 3067, 3068, 3069, 3070, 3071, 3072, 3073, 3074, 3075, 3076, 3077, 3078, 3079, 3080, 3081, 3082, 3083, 3084, 3085, 3086, 3087, 3088, 3089, 3090, 3091, 3092, 3093, 3094, 3095, 3096, 3097, 3098, 3099, 3100, 3101, 3102, 3103, 3104, 3105, 3106, 3107, 3108, 3109, 3110, 3111, 3112, 3113, 3114, 3115, 3116, 3117, 3118, 3119, 3120, 3121, 3122, 3123, 3124, 3125, 3126, 3127, 3128, 3129, 3130, 3131, 3132, 3133, 3134, 3135, 3136, 3137, 3138, 3139, 3140, 3141, 3142, 3143, 3144, 3145, 3146, 3147, 3148, 3149, 3150, 3151, 3152, 3153, 3154, 3155, 3156, 3157, 3158, 3159, 3160, 3161, 3162, 3163, 3164, 3165, 3166, 3167, 3168, 3169, 3170, 3171, 3172, 3173, 3174, 3175, 3176, 3177, 3178, 3179, 3180, 3181, 3182, 3183, 3184, 3185, 3186, 3187, 3188, 3189, 3190, 3191, 3192, 3193, 3194, 3195, 3196, 3197, 3198, 3199, 3200, 3201, 3202, 3203, 3204, 3205, 3206, 3207, 3208, 3209, 3210, 3211, 3212, 3213, 3214, 3215, 3216, 3217, 3218, 3219, 3220, 3221, 3222, 3223, 3224, 3225, 3226, 3227, 3228, 3229, 3230, 3231, 3232, 3233, 3234, 3235, 3236, 3237, 3238, 3239, 3240, 3241, 3242, 3243, 3244, 3245, 3246, 3247, 3248, 3249, 3250, 3251, 3252, 3253, 3254, 3255, 3256, 3257, 3258, 3259, 3260, 3261, 3262, 3263, 3264, 3265, 3266, 3267, 3268, 3269, 3270, 3271, 3272, 3273, 3274, 3275, 3276, 3277, 3278, 3279, 3280, 3281, 3282, 3283, 3284, 3285, 3286, 3287, 3288, 3289, 3290, 3291, 3292, 3293, 3294, 3295, 3296, 3297, 3298, 3299, 3300, 3301, 3302, 3303, 3304, 3305, 3306, 3307, 3308, 3309, 3310, 3311, 3312, 3313, 3314, 3315, 3316, 3317, 3318, 3319, 3320, 3321, 3322, 3323, 3324, 3325, 3326, 3327, 3328, 3329, 3330, 3331, 3332, 3333, 3334, 3335, 3336, 3337, 3338, 3339, 3340, 3341, 3342, 3343, 3344, 3345, 3346, 3347, 3348, 3349, 3350, 3351, 3352, 3353, 3354, 3355, 3356, 3357, 3358, 3359, 3360, 3361, 3362, 3363, 3364, 3365, 3366, 3367, 3368, 3369, 3370, 3371, 3372, 3373, 3374, 3375, 3376, 3377, 3378, 3379, 3380, 3381, 3382, 3383, 3384, 3385, 3386, 3387, 3388, 3389, 3390, 3391, 3392, 3393, 3394, 3395, 3396, 3397, 3398, 3399, 3400, 3401, 3402, 3403, 3404, 3405, 3406, 3407, 3408, 3409, 3410, 3411, 3412, 3413, 3414, 3415, 3416, 3417, 3418, 3419, 3420, 3421, 3422, 3423, 3424, 3425, 3426, 3427, 3428, 3429, 3430, 3431, 3432, 3433, 3434, 3435, 3436, 3437, 3438, 3439, 3440, 3441, 3442, 3443, 3444, 3445, 3446, 3447, 3448, 3449, 3450, 3451, 3452, 3453, 3454, 3455, 3456, 3457, 3458, 3459, 3460, 3461, 3462, 3463, 3464, 3465, 3466, 3467, 3468, 3469, 3470, 3471, 3472, 3473, 3474, 3475, 3476, 3477, 3478, 3479, 3480, 3481, 3482, 3483, 3484, 3485, 3486, 3487, 3488, 3489, 3490, 3491, 3492, 3493, 3494, 3495, 3496, 3497, 3498, 3499, 3500, 3501, 3502, 3503, 3504, 3505, 3506, 3507, 3508, 3509, 3510, 3511, 3512, 3513, 3514, 3515, 3516, 3517, 3518, 3519, 3520, 3521, 3522, 3523, 3524, 3525, 3526, 3527, 3528, 3529, 3530, 3531, 3532, 3533, 3534, 3535, 3536, 3537, 3538, 3539, 3540, 3541, 3542, 3543, 3544, 3545, 3546, 3547, 3548, 3549, 3550, 3551, 3552, 3553, 3554, 3555, 3556, 3557, 3558, 3559, 3560, 3561, 3562, 3563, 3564, 3565, 3566, 3567, 3568, 3569, 3570, 3571, 3572, 3573, 3574, 3575, 3576, 3577, 3578, 3579, 3580, 3581, 3582, 3583, 3584, 3585, 3586, 3587, 3588, 3589, 3590, 3591, 3592, 3593, 3594, 3595, 3596, 3597, 3598, 3599, 3600, 3601, 3602, 3603, 3604, 3605, 3606, 3607, 3608, 3609, 3610, 3611, 3612, 3613, 3614, 3615, 3616, 3617, 3618, 3619, 3620, 3621, 3622, 3623, 3624, 3625, 3626, 3627, 3628, 3629, 3630, 3631, 3632, 3633, 3634, 3635, 3636, 3637, 3638, 3639, 3640, 3641, 3642, 3643, 3644, 3645, 3646, 3647, 3648, 3649, 3650, 3651, 3652, 3653, 3654, 3655, 3656, 3657, 3658, 3659, 3660, 3661, 3662, 3663, 3664, 3665, 3666, 3667, 3668, 3669, 3670, 3671, 3672, 3673, 3674, 3675, 3676, 3677, 3678, 3679, 3680, 3681, 3682, 3683, 3684, 3685, 3686, 3687, 3688, 3689, 3690, 3691, 3692, 3693, 3694, 3695, 3696, 3697, 3698, 3699, 3700, 3701, 3702, 3703, 3704, 3705, 3706, 3707, 3708, 3709, 3710, 3711, 3712, 3713, 3714, 3715, 3716, 3717, 3718, 3719, 3720, 3721, 3722, 3723, 3724, 3725, 3726, 3727, 3728, 3729, 3730, 3731, 3732, 3733, 3734, 3735, 3736, 3737, 3738, 3739, 3740, 3741, 3742, 3743, 3744, 3745, 3746, 3747, 3748, 3749, 3750, 3751, 3752, 3753, 3754, 3755, 3756, 3757, 3758, 3759, 3760, 3761, 3762, 3763, 3764, 3765, 3766, 3767, 3768, 3769, 3770, 3771, 3772, 3773, 3774, 3775, 3776, 3777, 3778, 3779, 3780, 3781, 3782, 3783, 3784, 3785, 3786, 3787, 3788, 3789, 3790, 3791, 3792, 3793, 3794, 3795, 3796, 3797, 3798, 3799, 3800, 3801, 3802, 3803, 3804, 3805, 3806, 3807, 3808, 3809, 3810, 3811, 3812, 3813, 3814, 3815, 3816, 3817, 3818, 3819, 3820, 3821, 3822, 3823, 3824, 3825, 3826, 3827, 3828, 3829, 3830, 3831, 3832, 3833, 3834, 3835, 3836, 3837, 3838, 3839, 3840, 3841, 3842, 3843, 3844, 3845, 3846, 3847, 3848, 3849, 3850, 3851, 3852, 3853, 3854, 3855, 3856, 3857, 3858, 3859, 3860, 3861, 3862, 3863, 3864, 3865, 3866, 3867, 3868, 3869, 3870, 3871, 3872, 3873, 3874, 3875, 3876, 3877, 3878, 3879, 3880, 3881, 3882, 3883, 3884, 3885, 3886, 3887, 3888, 3889, 3890, 3891, 3892, 3893, 3894, 3895, 3896, 3897, 3898, 3899, 3900, 3901, 3902, 3903, 3904, 3905, 3906, 3907, 3908, 3909, 3910, 3911, 3912, 3913, 3914, 3915, 3916, 3917, 3918, 3919, 3920, 3921, 3922, 3923, 3924, 3925, 3926, 3927, 3928, 3929, 3930, 3931, 3932, 3933, 3934, 3935, 3936, 3937, 3938, 3939, 3940, 3941, 3942, 3943, 3944, 3945, 3946, 3947, 3948, 3949, 3950, 3951, 3952, 3953, 3954, 3955, 3956, 3957, 3958,	

lang niet klaar.

Frits Stuurman bood hulp aan en samen zochten we met die hele lijst perceelnummers een lange middag op Het Utrechts Archief naar het verleden. We moesten via de daar aanwezige computers zoeken naar vorige eigenaren. Via een omslachtige zoekmethode langs registers, "leggers", kaartnummers en herhaaldelijk veranderende perceelnummers. Die percelen worden soms samengevoegd, soms opgesplitst, soms krijgen ze een ander gebruik enz.

Als we zeker wisten dat we "goed" zaten printten we (tegen betaling) zo'n leggervel uit. Frits ontdekte het vel waarop in 1917 die 4 hectare staan. Maar krijg nou wat: Adriaan van de Vijsel is helemaal niet de eigenaar! Dat is zijn vrouw, Edith Appeldoorn!!!! Die er een hypotheek voor nam! En later, als zij overlijdt, wordt dochter Conny de eigenaar en krijgt Adriaan het vruchtgebruik! Is dat even verrassend?

De zoektocht zet zich voort....

Maar sowieso ben ik nog niet klaar. We hebben de koopaktes nodig van de aanvankelijke aankoop en van alle daar op volgende verkopen van delen van het terrein. Dus: ik weer naar Het Utrechts Archief. Blijken de medewerkers me niet te kunnen helpen....ze raden ons betaald onderzoek aan! En die hypotheekakte van Edith Appeldoorn kan pas ná 20 september worden opgevraagd, omdat er een verbouwing gaande is....

Dus: wordt vervolgd, al durf ik nog niet te zeggen wanneer dit onderzoek echt af is!

De kneep zit 'm in de verpakking!

Remia Topdown tubes maken van elke snack of maaltijd een feestje en dat proef je meteen! Door de handige 500 ml knijptube met anti-knoeidop kunt u de saus gemakkelijk en schoon doseren. De Remia Topdown tubes zijn verkrijgbaar in 8 smaken.

Meer informatie: www.remia.nl